

Iso Ruokjärven kunnostus- ja hoitosuunnitelma

Kristiina Pulkki, Iso Ruokjärven suojeluyhdistys ry

7.8.2021 Sammatin järvipäivät, Sampaala

Sisältö

1. Taustaa
2. Hankkeen vaiheet
3. Miksi kunnostussuunnitelma?
4. Rahoituksen järjestäminen
5. Kunnostussuunnitelman toteutus
6. Suunnitelmasta konkreettisiin toimenpiteisiin
7. Mitä Iso Ruokjärven kunnostussuunnitelmahankkeesta on opittu?

1. Taustaa

- Iso Ruokjärvi on SYKEN luokittelun mukaan ekologisesti hyvässä kunnossa
- Järveltä vuosina 2000-2018 otettujen yksittäisten vesinäytteiden perusteella järven tila on vakaa, ei erityistä tunnistettua akuuttia uhkaa

Kuitenkin:

- Järveläisten huolena etenkin Ilanderin salmen (järven kapeimman kohdan) rehevöityminen ja madaltuminen sekä järven umpeenkasvu
 - Hoitotoimenpiteinä käytetty niittoa ja juurakoiden poistoa
 - Osakaskunnalla ei ole välineistöä roskakalastukseen, joten se on ollut yksittäisten henkilöiden varassa. Roskakalastusta ei ole tehty viime vuosina lainkaan.
- Huoli siitä, että järvi rehevöityy lisää ja kasvaa osittain umpeen
- Vuosikokouksessa 2020 päätös siitä, että yhdistyksen hallitus hankkii asiantuntija-apua selvittääkseen, miten järveä kannattaisi hoitaa

2. Hankkeen vaiheet

1. **Päätös asiantuntija-avun hankkimisesta** (elokuu 2020)
2. **Kartoitus eri vaihtoehdoista → päätös kunnostus- ja hoitosuunnitelman teettämisestä** (elo-syyskuu 2020)
3. **Tarjouspyynnöt konsulttiyrityksille** (syyskuu 2020)
4. **Hankesuunnitelman tuottaminen** (loka-marraskuu 2020)
5. **Rahoituksen hankkiminen** (marraskuu 2020 – toukokuu 2021)
6. **Tarjouksen hyväksyntä** (toukokuu 2021)
7. **Toimittaja tuottaa kunnostus- ja hoitosuunnitelman** (touko-syyskuu 2021)
8. **Valmis suunnitelma luettavaksi yhdistyksen jäsenistölle** (syyskuu 2021)
9. **Erillinen yhdistyksen kokous, jossa luodaan toimintasuunnitelma seuraaville vuosille** (loppuvuosi 2021)

3. Miksi kunnostussuunnitelma?

- Hallituksen tekemän tiedonhaun ja yhteydenottojen perusteella päädyttiin siihen, että järvelle kannattaa teettää kunnostus- ja hoitosuunnitelma
- LUVY:n Katja Pellikka vieraili järvellä syyskuussa 2020: arvokasta tietoa siitä, mihin suuntaan kannattaisi edetä sekä rahoitusmahdollisuuksista

Suunnitelman edut:

- Yleiskuva järven tilanteesta
- Asiantuntijan suositukset toimenpiteistä, joilla järveä kannattaa hoitaa ja kunnostaa
- Hyvä taustatuki, jos tarvitaan ulkoista rahoitusta esim. ely-keskukselta
- **Kaikille järveläisille yhtäläiset tiedot järven tilasta!**
- Järveläisten keskuudessa ollut eriäviä näkemyksiä toimenpiteistä → saadaan yhtenäinen näkemys ja päästään keskustelusta itse tekemiseen
- Kun suunnitelman perusteella laaditaan toimintasuunnitelma tuleville vuosille, rahoitustarve toimenpiteille tiedetään hyvissä ajoin etukäteen

4. Rahoituksen järjestäminen

- Rahoitusvaihtoehtoja kartoitettiin eri puolilta: ely-keskukselta, Maa- ja vesitekniikan tuelta (MVTT), Lohjan kunnalta
- Selvitettiin mahdollisuuksia ilmaisiin tutkimuksiin (Helsingin yliopisto, Luonnonvarakeskus)
- Loppuvuodesta 2020 lähetettiin rahoitushakemukset ely-keskukselle ja MVTT:lle, keväällä 2021 lähetettiin vielä toinen hakemus MVTT:lle
- Yhdistys keräsi omaa rahoitusta lahjoituksina jäsenistöltä – jäsenistö erittäin aktiivisesti mukana: yli 30 lahjoittajaa (n. 35 maksavasta jäsenestä)
- Ely-keskus myönsi hankkeelle rahoitusta toukokuussa 2021

5. Kunnostussuunnitelman toteutus

- Yhdistyksen rahoitus riitti kunnostus- ja hoitosuunnitelmaan, joka sisältää 7 vesinäytteen keräämisen ja analyysin
 - Aiemmin otettu vain yksittäisiä näytteitä: tutkimuksessa saadaan ensimmäistä kertaa laajempaa tietoa järveen tulevien uomien (ml. tulo-ojien) aiheuttamasta kuormituksesta
 - Esim. koekalastus jouduttiin hinnan vuoksi jättämään mahdolliseksi erilliseksi hankkeeksi
- Toimittajaksi valittiin Vahanen Environment Oy
- Vesinäytteet kerättiin toukokuussa 2021 ja kunnostussuunnitelma valmistuu syyskuussa 2021

6. Suunnitelmasta konkreettisiin toimenpiteisiin

- Kunnostus- ja hoitosuunnitelma painottaa toimenpiteitä, joita yhdistys pystyy toteuttamaan talkoovoimin
- Suunnitelma toimitetaan kaikille yhdistyksen jäsenille luettavaksi
- Yhdistys järjestää syksyllä 2021 ylimääräisen kokouksen, jossa kunnostussuunnitelmasta keskustellaan ja sovitaan seuraavista askeleista
 - Kokousta varten hallitus valmistelee toimintarungon/”tiekartan” luonnoksen, jossa se ehdottaa seuraavien 5 vuoden toimenpiteitä
 - Luonnosta käytetään kokouksessa keskustelun pohjana ja sovitaan yhteisesti, miten ehdotettuja toimenpiteitä lähdetään toteuttamaan

→ Tärkeää: kaikki jäsenet pääsevät vaikuttamaan

7. Mitä Iso Ruokjärven
kunnostussuunnitelmahankkeesta on
opittu?

1. Hoito- ja kunnostussuunnitelma ei ole mahdoton haave, vaikka yhdistyksen varat olisivat pienet!
2. Järven ei tarvitse olla akuutissa kriisissä, jotta suunnitelmasta on hyötyä: painotus voi olla myös ennakoiva
3. Kannattaa tehdä hankkeesta alusta alkaen kaikkien yhteinen
4. Huolellinen hankesuunnitelma tekee etenemisestä selkeää, auttaa rahoituksen kokoamisessa ja varmistaa, että valmiista kunnostussuunnitelmasta saadaan hyöty irti
5. Kannattaa olla aktiivinen ja kysellä: eri tahot antoivat hyviä vinkkejä etenemiseen

Kiitos!

